

PERSBERICHT – 27 mei 2010

Lang leve het Verdronken Land van Gent

De dichtgeslibde Schelde ter hoogte van Gentbrugge / Destelbergen haalt regelmatig het nieuws en meestal op een erg negatieve manier. Ze stinkt, is lelijk en er zitten vieze beestjes (knijten). Eigenlijk is alleen dat laatste correct, al krijgt dit probleem al te veel aandacht.

Natuurpunt Gent stelt voor om die Schelde niet als een 'probleem' te bekijken, maar eerder als een 'kans'. De betreffende Schelde-arm is een quasi uniek, dynamisch natuurgebied, een soort Verdronken Land van Saeftinge dat tot in de stad reikt. Het is zelfs één van de grotere, aaneengesloten slik- en schorregebieden in het Schelde-estuarium. Natuurpunt Gent zal aan de bevoegde ministers Joke Schauvliege en Hilde Crevits vragen om de plannen voor baggering van een vaargeul en de bouw van een nieuwe sluis in Heusden resoluut naast zich neer te leggen wegens extreem duur, hoogstwaarschijnlijk volkomen zinloos en allerminst duurzaam.

1

De pracht van slib

De teneur van de communicatie over het vermelde Scheldetracé is tot nu toe grotendeels eenzijdig negatief. De dichtgeslibde Schelde wordt gecommuniceerd als een 'probleem' terwijl ze net zo goed kan gezien worden als een dynamisch zoetwatergetijdengebied dat veel vogels aantrekt en waarop zich - mede door de gestaag verbeterende waterkwaliteit - in het algemeen een boeiend dieren- en plantenleven ontwikkelt.

Blauwborsten en karekieten

Wij wezen vorig jaar gouverneur André Denys (co-voorzitter van het Bekkencomité voor de Benedenschelde) al op het belang van deze Scheldearm voor fauna en flora. Het gaat daarbij om bijzondere soorten als de spindotterbloem en opvallende broedvogels zoals de bergeend. In het slib vinden diverse soorten eenden en steltlopers voedsel: grote aantallen wilde eenden, wintertalingen, pijlstaarten, slobbeenden, krakeenden. Voor knobbelzwanen is de bewuste rivierarm een belangrijk overwinteringsgebied op Vlaams niveau: tot 12% van alle overwinterende knobbelzwanen die in Vlaanderen overwinteren, kiezen uitgerekend dit stuk Schelde uit.

Het was volgens ons logisch dat deze elementen voldoende aandacht zouden krijgen bij de besluitvorming omtrent het Scheldeslib omwille van hun intrinsieke waarde, maar ook omdat zij vanuit natuurrecreatief oogpunt kunnen boeien. Vanuit een andere perceptie is dit een buitengewoon mooi gebied.

Heel bijzonder zijn de rietkragen die zich ontwikkelden: die hebben op zich een hoge belevingswaarde en herbergen vogels zoals kleine karekieten, rietgorzen, blauwborsten en waterrallen.

Vaargeul en sluis: voor geen knijt nuttig

Het Bekkencomité heeft nu geadviseerd om het baggeren van een 'vaargeul' en een nieuwe sluis in Heusden te onderzoeken. De maatschappelijke relevantie hiervoor is op z'n minst twijfelachtig en schijnt hooguit wat bijkomende pleziervaart mogelijk te maken. De toekomstige generaties worden daarna opgezadeld met de factuur.

Het gebaggerde slib moet ergens gestort worden. Het gaat om ernstig vervuild slib, dat nu in feite van nature 'in situ' gesaneerd is, en dat – eens opnieuw in contact met het water - voor ongeziene nieuwe vervuiling zou kunnen zorgen. Het tracé tussen de voorziene nieuwe sluis en de monding met de Ringvaart te Melle zal hoe dan ook regelmatig moeten gebaggerd worden, wellicht zijn er ook gevolgen stroomafwaarts, waar de Schelde een heel belangrijke economische functie heeft als vaarweg.

Natuurpunt Gent maakt zich sterk dat dit een fout idee is. Nu en in de toekomst moeten de inspanningen vanzelfsprekend gaan naar het baggeren van waterwegen voor goederentransport. Maar experimenteren zonder enig vooruitzicht op opvolging komt niet op een duurzame wijze tegemoet aan de al dan niet terechte verzuchtingen van de omwonenden.

Knijfiteiten

In verband met de knijten willen we de hinder die sommigen duidelijk ondervinden niet minimaliseren. Als er verantwoorde maatregelen mogelijk zijn om dit specifieke euvel te verhelpen, dan moeten die vanzelfsprekend genomen worden. Navraag leert dat een deel – misschien wel een meerderheid, dat is bij ons weten niet onderzocht - van de omwonenden zelden of nooit enige hinder heeft ondervonden. Onze indruk is dat er twee jaren zijn geweest – 2007 en 2008 – waarin er sprake was van een probleem. Dat had mogelijk te maken met specifieke weersomstandigheden tijdens de beide zomers. Vorig jaar waren de klachten blijkbaar minder talrijk, wellicht door de doorspoeling met water uit de binnenstad en/of de voor knijten minder gunstige omstandigheden. Dit jaar zijn er nog geen klachten over knijten bekend.

Heel belangrijk daarbij is om aan te stippen dat de *knijfproblematiek* slechts een beperkt deel van het tracé beslaat, het overgrote deel van de oevers langs het tracé stroomafwaarts Gentbruggebrug is immers onbewoond. Wellicht is het mogelijk om het probleem met gerichte methodes – zie de doorspoeling van vorig jaar – aan te pakken, zonder dat de specifieke waarde van het gebied in het gedrang komt. Als het effectief nodig zou blijken kan men alsnog ter hoogte van de bewoning meer doortastende maatregelen overwegen.

Dit stuk Benedenschelde is geen vieze, stinkende modderpoel; het is veeleer een mini Verdrongen Land van Saeftinge, een schitterende natuurader die tot in de stad reikt.

Trots

Het lijkt ons best mogelijk om de bevolking te wijzen op de fraaie aspecten van dit getijdengebied, waarlangs het leuk fietsen is, begeleid door de zang van kleine karekieten en met zicht op bergeendenkuikens of een koppel knobbelzwanen. Als dat zo gecommuniceerd wordt, kan het in de perceptie snel omslaan en worden de omwonenden misschien wel trots op dat bijzondere natuurgebied aan hun voordeur. Sensibiliseringscampagnes en het plaatsen van borden met informatie over de fauna en de flora kunnen daarbij helpen.

Tot slot moet dit stuk Benedenschelde bij de besluitvorming bekeken worden in relatie tot de groenpool Gentbrugse Meersen en Damvallei (een gebied dat in het kader van de Habitatrichtlijn Europese bescherming geniet), waarvan het feitelijk deel uitmaakt.

De Vlaamse overheid kan in Gent zoveel nuttige investeringen doen die het leven van de Gentenaars zou veraangenamen: voortmaken met de groenpolen met de stadsbossen, bijvoorbeeld. Dat is een goede en duurzame investering in het belang van alle Gentenaars.